

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Danou Černou v právní věci

žalobkyně: **X**, narozena dne X
státní příslušnost X
bytem v ČR X
zastoupená advokátem Mgr. Petrem Václavkem
sídlem Opletalova 1417/25, Nové Město, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**
se sídlem Olšanská 2, P.O. Box 78, 130 51 Praha 3

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 12. 2023, č. j. CPR-38702-3/ČJ-2023-930310-V248

takto:

I. Rozhodnutí žalované ze dne 22. 12. 2023, č. j. CPR-38702-3/ČJ-2023-930310-V248 se
zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 12 228 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobkyně Mgr. Petra Václavka, advokáta.

Odůvodnění:

I.

Základ sporu

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobkyně domáhala přezkoumání a zrušení rozhodnutí žalované ze dne 22. 12. 2023, č. j. CPR-38702-3/ČJ-2023-930310-V248 (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Policie ČR, Krajského ředitelství policie hl. města Prahy, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále též „cizinecká policie“) ze dne 25. 8. 2023, č. j. KRPA-287064-8/ČJ-2023-000022-50, jímž byla žalobkyni uložena povinnost opustit území členských států Evropské unie podle ustanovení § 50a odst. 2 písm. a) bodu 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), současně byla žalobkyni stanovena doba k opuštění území dle ustanovení § 50a odst. 3 téhož zákona do 30 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí.

II.

Shrnutí žalobní argumentace

2. Žalobkyně namítala, že napadené rozhodnutí je v rozporu se zásadou *non-refoulement*, a rovněž tvrdila, že dopady napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně jsou nepřiměřené, přičemž pro nedostatečné posouzení přiměřenosti dopadů považuje napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné.
3. Žalobkyně uvedla, že v ČR žila po jistou dobu v nesezdaném soužití s mužem, což je v zemi jejího původu považováno za vážné provinění. Rovněž se měla dopustit přečinů v podobě nenošení hidžábu a odpadlictví od islámu. Případný trestní postih v zemi původu může ohrozit žalobkyni na životě, neboť odpadlictví od víry se trestá velmi přísně, a to i formou trestu smrti. Žalobkyně nesouhlasí s žalovanou, podle které žalobkyni vážná újma v zemi původu nehrozí. Naopak podle žalobkyně v X nefunguje nezávislá justice, dochází k nezákonnému zadržování nepohodlných osob, k mučení i mizení vězňů a k dalšímu porušování základních práv, dochází k zadržování osob bez soudu či soudního příkazu. Žalobkyně odkázala na případ M. A., která byla zadržena mravnostní policií, a její zadržení skončilo smrtí. Obavy žalobkyně podpořily dokumenty, které obdržela ze země původu, z nichž plyne, že v X bylo zahájeno vyšetřování žalobkyně pro její náboženské postoje. Žalobkyně neměla tento důkazní materiál k dispozici v době, kdy bylo projednáváno její odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí cizinecké policie, avšak nyní ho zasílá soudu, jelikož je přesvědčena, že z tohoto dokumentu vyplývá hrozba omezení osobní svobody a nezákonného stíhání v zemi původu. Existence těchto nových skutečností podle žalobkyně odůvodňuje výjimku z aplikace § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Žalobkyně odkázala i na judikaturu Nejvyššího správního soudu, který ve svém usnesení ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013-46 odkázal na závazek České republiky nevystavit žádnou osobu, jež podléhá její jurisdikci, újmě, která

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

by spočívala v ohrožení života či vystavení mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení, a dále na rozsudek ze dne 14. 9. 2022, č. j. 6 Azs 342/2021-28, ve kterém Nejvyšší správní soud dovodil, že existují-li důvodné obavy, že by cizinec byl v důsledku opuštění území vystaven jednání, které by bylo v rozporu s čl. 2 a čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, je třeba přihlídnout k novým skutečnostem, ač nebyly v době rozhodování správního orgánu známy.

4. Na podporu shora uvedených tvrzení předložila žalobkyně soudu dokumenty, které měla obdržet koncem roku 2023, a to prohlášení Ministerstva spravedlnosti X, dle kterého se měla žalobkyně dopustit přečinů v podobě nenošení hidžábu, povzbuzování ostatních zaměstnanců k totožnému jednání, odpadlictví od Islámu a urážky Boha, které se trestá smrtí a dále snímek obrazovky, z něhož vyplývá výzva k podání vysvětlení a dále upozornění, že nebude-li žalobkyně reagovat bude věc předána soudnímu orgánu.
5. Žalobkyně dále namítala, že na území ČR pobývá již řadu let a je zvyklá na západní standardy přístupu k ženám. Navíc zde pobývá celá její nejbližší rodina, její partner, občan ČR. V současnosti je vedeno řízení o žádosti žalobkyně o udělení povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie. Naopak v zemi původu nepobývá nikdo z žalobkyniných blízkých. Žalobkyně má za to, že žalovaná v napadeném rozhodnutí neobjasnila dostatečně srozumitelně, na základě jakých skutečností dospěla k závěru, že jiné zájmy nad právem na respektování rodinného života žalobkyně převážily. Žalobkyně vyjádřila přesvědčení, že přítomnost celé její nejbližší rodiny včetně jejího partnera na území ČR ve spojení s hrozící újmou v zemi jejího původu ve svém souhrnu představují vážný zásah do jejího soukromého a rodinného života, který nebyl žalovanou náležitě zohledněn. Podle žalobkyně měla žalovaná provést test proporcionality, což neučinila. Napadené rozhodnutí považuje žalobkyně pro nedostatečné posouzení přiměřenosti jeho dopadů do jejího života rovněž za nepřezkoumatelné.

III.

Vyjádření žalované k žalobě

6. Žalovaná ve vyjádření k žalobě uvedla, že žalobní námitky jsou naprosto shodné s námitkami odvolacími, a proto odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí, v rámci kterého se s námitkami žalobkyně vypořádala.
7. Žalobkyně v podané žalobě oproti svému odvolání nově argumentuje vztahem se svým partnerem, který je občanem ČR. Tato skutečnost nicméně nebyla žalované známa, neboť ji žalobkyně neuváděla. Před cizineckou policií se žalobkyně nechtěla vůbec vyjádřit, přestože jí nic nebránilo osvětlit skutečnosti svědčící o nepřiměřenosti dopadů rozhodnutí do jejího soukromého a rodinného života. Žalovaná zohlednila skutečnost, že na území ČR pobývají rodiče žalobkyně, což zohlednila mimo jiné tím, že nepřistoupila k zahájení řízení o správním vyhoštění žalobkyně, které je spojeno s následným zákazem vstupu na území členských států EU, ale přikročila k vydání rozhodnutí o povinnosti opustit území.
8. Obdobně nemohla žalovaná reagovat v napadeném rozhodnutí na prohlášení, která jsou přílohou žaloby, neboť jí nebyla známa a žalobkyně je v průběhu řízení neuplatnila, ač tak učinit mohla, a doložila je až v žalobě. Žalovaná se domnívá, že není důvod k prolomení § 75 s. ř. s., neboť situace v X je kontinuálně stejná, na rozdíl od např. vypuknutí války na Ukrajině v roce 2022. Závěrem žalovaná navrhla zamítnutí žaloby.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

IV.

Obsah správního spisu

9. Z obsahu spisového materiálu předloženého žalovaným správním orgánem vyplynuly následující, pro rozhodnutí ve věci samé, podstatné skutečnosti:
10. Žalobkyně se dne 25. 8. 2023 dostavila na cizineckou policii za účelem vyřešení svého pobytového statusu. Na výzvu cizinecké policie předložila cestovní doklad X č. X, ve kterém byl vylepen výjezdní příkaz č. GA02585004 s platností do 24. 8. 2023. Jiné pobytové oprávnění nebylo nalezeno. Ke dni, kdy se žalobkyně dostavila na cizineckou policii, tedy nedisponovala žádným povolením, které by ji opravňovalo k pobytu na území ČR. Do protokolu o podání vysvětlení uvedla žalobkyně, že odmítá vypovídat.
11. Prvostupňovým rozhodnutím cizinecká policie uložila žalobkyni podle § 50a odst. 2 písm. a) bodu 2 zákona o pobytu cizinců povinnost opustit území členských států Evropské unie a současně stanovila dobu k opuštění území dle ustanovení § 50a odst. 3 téhož zákona do 30 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí. V odůvodnění prvostupňového rozhodnutí cizinecká policie uvedla, že bylo prokázáno, že žalobkyně mohla na území ČR setrvat do dne 24. 8. 2023. V průběhu řízení bylo zjištěno, že žalobkyně pobývala na území ČR nelegálně pouze několik hodin a hned první den nelegálního pobytu se osobně dostavila k vyřešení své pobytové situace na cizineckou policii, jedná se o první porušení zákona o pobytu cizinců z její strany, když nevycestovala v době jí určené po pravomocném ukončení azylového řízení. V další části prvostupňového rozhodnutí se cizinecká policie zabývala hledisky přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně podle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců a dospěla k závěru, že povinnost opustit území nebude představovat nepřiměřený zásah do soukromé sféry žalobkyně. V prvostupňovém rozhodnutí dále cizinecká policie uvedla, že rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států EU není mimo povinnost vycestovat spojeno s žádnými negativními omezeními do budoucna, která by měla přímo vliv na nemožnost získat vízum nebo povolení k pobytu. V důsledku rozhodnutí o povinnosti opustit území není cizinec zařazen do informačního systému smluvních států a není mu uložen zákaz vstupu na území EU. V rámci odůvodnění prvostupňového rozhodnutí dále cizinecká policie konstatovala, že stanovená 30denní lhůta k vycestování je dostatečná, neboť žalobkyně disponuje platným cestovním dokladem a v této lhůtě si lze obstarat přepravní doklad.
12. Proti prvostupňovému rozhodnutí cizinecké policie podala žalobkyně odvolání, ve kterém namítala nezákonnost prvostupňového rozhodnutí pro rozpor se zásadou *non-refoulement*, jelikož žalobkyni hrozí v zemi původu závažná újma. Dále žalobkyně namítala nepřiměřenost dopadů prvostupňového rozhodnutí do jejího soukromého a rodinného života.
13. Žalovaná následně vydala napadené rozhodnutí, jímž odvolání žalobkyně zamítla a prvostupňové rozhodnutí cizinecké policie potvrdila. Žalovaná v odůvodnění napadeného rozhodnutí zrekapitulovala průběh správního řízení a uvedla, že napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě správných skutkových zjištění, která byla podložena dostatečnými podklady, a že v případě žalobkyně došlo ke splnění podmínek pro vydání rozhodnutí o povinnosti opustit území podle § 50 odst. 2 písm. a) bodu 2 zákona o pobytu cizinců, neboť žalobkyně nevycestovala po pravomocném ukončení řízení ve věci mezinárodní ochrany ve lhůtě uvedené ve výjezdním příkazu a dne 25. 8. 2024 již nebyla oprávněna na území ČR pobývat. Žalovaná dále uvedla, že neshledala nepřiměřený zásah do soukromého a

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

rodinného života žalobkyně v důsledku vydání rozhodnutí o povinnosti opustit území. Nepřiměřenost takového zásahu bude shledána pouze ve výjimečných situacích, které by ospravedlňovaly naprostou nezbytnost přítomnosti žalobkyně na území ČR (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2018, č. j. 1 Azs 296/2018-35). Podle žalované sice rozhodnutí o povinnosti opustit území představuje určitý zásah do soukromého a rodinného života, ale vzhledem k tomu, že se na území členských států EU může žalobkyně vrátit ihned poté, co si na zastupitelském úřadu vyřídí formality nutné pro opětovný vstup na území EU, nejedná se o zásah nepřiměřený. Za nepřiměřený zásah by žalovaná považovala např. nenahraditelnou potřebu zvláštní péče, kterou by žalobkyně vyžadovala, nebo by ji naopak musela poskytovat některému členu rodiny. Žalovaná se tedy v otázce přiměřenosti rozhodnutí o povinnosti žalobkyně opustit území ztotožnila se závěry cizinecké policie. Žalovaná dále posuzovala riziko postihu žalobkyně státní mocí v její vlasti za provinění proti náboženským pravidlům. Žalobkyně podle svých tvrzení na území ČR žila s mužem v rámci nesezdaného soužití, za což by jí v zemi původu mohla hrozit za určitých okolností až smrt. Rovněž dlouhodobě odmítá nosit hidžáb. Z těchto důvodů se žalobkyně obává, že jí hrozí vážná újma. Žalovaná uvedla, že je jí z úřední činnosti známo, že k prokázání mimomanželského poměru je třeba čtyř očitých svědků konkrétního fyzického aktu, které lze optikou státních orgánů stěžovatelčiny vlasti považovat za „spravedlivé“ muže (resp. ženy, těch však musí být vyšší počet, než pokud by svědkem byl muž). Dále nebyl zaznamenán případ vyslýchání či sledování X, které se po dlouhodobém pobytu v zahraničí navrátilo do vlasti. I s ohledem na neúspěšné předchozí žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany v ČR, neshledala žalovaná námitky žalobkyně natolik závažné, přičemž žalobkyně podle žalované neuvedla v konkrétní rovině ani žádné závažné skutečnosti, které by nějak odporovaly principu *non-refoulement*. Žalovaná uzavřela, že prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno v souladu s právními předpisy, mělo oporu ve skutkových zjištěních a o stavu věci tak nejsou důvodné pochybnosti a zároveň dostalo požadavkům přiměřenosti ve smyslu zákona o pobytu cizinců.

V.

Právní posouzení věci soudem

14. Městský soud v Praze na základě žaloby, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (ustanovení § 75 odst. 2 s. ř. s., přezkoumal napadené rozhodnutí včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, přičemž vycházel ze skutkového a právní stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž po provedeném řízení soud dospěl k závěru, že žaloba byla podána důvodně.
15. Podle § 50a odst. 2 bodu 2 zákona o pobytu cizinců *rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace policie vydá cizinci staršímu 15 let, který nevyužil možnosti dobrovolného návratu podle zákona o azylu, jestliže nevycestoval po pravomocném ukončení řízení ve věci mezinárodní ochrany nebo po ukončení poskytování mezinárodní ochrany ve lhůtě uvedené ve výjezdním příkazu nebo ve lhůtě 30 dnů, nebyl-li cizinci výjezdní příkaz udělen.*
16. Ustanovení § 50 a zákona o pobytu cizinců transponuje do vnitrostátní úpravy čl. 6 odst. 1 směrnice 2008/115/ES o společných normách a postupech v členských státech při navrácení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (dále též „návratová směrnice“). Její čl. 5 ukládá členským státům povinnost náležitě při jejím provádění zohlednit a) nejvlastnější zájem dítěte, b) rodinný život a c) zdravotní stav dotčeného státního příslušníka

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

třetí země a dodržet zásadu nenavrácení. Tato kritéria odpovídají těm, která jsou zmíněna ve výčtu uvedeném v § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců, který stanoví kritéria zkoumání při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle zákona o pobytu cizinců. Přestože tedy povinnost posuzování přiměřenosti není výslovně uvedena v samotném zákoně o pobytu cizinců v případě ukládání povinnosti opustit území, taková povinnost vyplývá z evropského práva (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2017, č.j. 7 Azs 24/2017-29).

17. Podle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců *při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.*
18. Podle § 179 odst. 1 a 2 zákona o pobytu cizinců *vycestování cizince není možné v případě důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu tam hrozilo skutečné nebezpečí. Za skutečné nebezpečí se podle tohoto zákona považuje navrácení v rozporu s čl. 2 až 6 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, přičemž články 2-6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (vyhlášené pod č. 209/1992 Sb. m. s.) obsahují právo na život, zákaz mučení, zákaz otroctví a nucené práce, právo na svobodu a osobní bezpečnost a právo na spravedlivý proces.*
19. Žalobkyně předně namítala, že napadené rozhodnutí je v rozporu se zásadou *non-refoulement*. Již ve svém odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí žalobkyně uvedla, že je osobou bez náboženského vyznání a namítala, že na území ČR žila v nesezdaném soužití s mužem, což v zemi jejího původu představuje vážné provinění, za které by jí v určitých případech mohla hrozit i smrt. Žalobkyně rovněž již v rámci odvolání namítala, že dlouhodobě odmítá nosit náboženskou pokrývku hlavy, tzv. hidžáb.
20. Standardy vyplývající ze zásady nenavrácení (*non-refoulement*) musí být zkoumány a dodržovány i v řízení o povinnosti opustit území podle § 50a zákona o pobytu cizinců (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2022, č. j. 6 Azs 342/2021-28 nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 5. 2024, č. j. 2 Azs 316/2023-47). Ve druhém ze zmiňovaných rozsudků Nejvyšší správní soud dovodil, že cizinec sice není povinen splnit povinnost opustit území ČR vycestováním pouze do konkrétní země, avšak splnění hmotněprávních podmínek pro uložení této povinnosti, mezi které patří i soulad vycestování se zásadou *non-refoulement*, je nutné posuzovat zvlášť. „Pro účely tohoto posouzení je nicméně třeba určit konkrétní zemi, do které má cizinec neoprávněně pobývajícím na území České republiky na základě rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států vycestovat. To vyplývá z čl. 3 odst. 3 a 4 návratové směrnice, jak byly vyloženy SDEU a v jejichž světle je třeba vykládat požadavky kladené na odůvodnění rozhodnutí dle § 50a zákona o pobytu cizinců. Stěžovatelce tedy nemůže být pro účely rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států lhotejné, do jaké země se cizinec navrátí. Určení této země (z výčtu uvedeného v čl. 3 odst. 3 návratové směrnice) je totiž podstatnou součástí tohoto rozhodnutí a ve vztahu k této zemi musí správní orgán posoudit, zda neexistují skutečnosti, které by cizinci bránily ve vycestování (v návratu do této země).“

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

21. Podle rozsudku Soudního dvora Evropské Unie ze dne 22. 11. 2022 ve věci C-69/21: „*Článek 5 směrnice 2008/115 tedy brání tomu, aby vůči státnímu příslušníkovi třetí země bylo vydáno rozhodnutí o navrácení, pokud ve vztahu k zemi, do které má být navrácen a ve vztahu k níž existují závažné důvody se domnívat, že by v případě vykonání uvedeného rozhodnutí byl tento státní příslušník vystaven skutečnému riziku zacházení odporujícímu článku 18 nebo článku 19 odst. 2 Listiny.*“ Podle článku 19 odst. 2 Listiny základních práv EU *nikdo nesmí být vystěhován, vyhoštěn ani vydán do státu, v němž mu hrozí vážné nebezpečí, že by mohl být vystaven trestu smrti, mučení nebo jinému nelidskému či ponižujícímu zacházení anebo trestu.*
22. Žalovaná sice v odůvodnění napadeného rozhodnutí avizovala, že na odvolací námitku týkající se situace v X bude reagovat obsírněji. Přesto je její argumentace v této otázce nedostatečná.
23. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí může spočívat jednak v nedostatku důvodů takového rozhodnutí, jednak v jeho nesrozumitelnosti. Nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů se ve své judikatuře opakovaně zabýval Nejvyšší správní soud (srov. např. rozsudky ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52, ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004-73, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005-44, ze dne 25. 5. 2006, č. j. 2 Afs 154/2005-245, a ze dne 17. 1. 2008, č. j. 5 As 29/2007-64; ty se sice zabývaly především posuzováním nepřezkoumatelnosti rozsudku, lze z nich však vycházet i v případě nepřezkoumatelnosti správního rozhodnutí, neboť je ovládají stejné principy (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Afs 24/2005-44)). Z vyslovených závěrů přitom vyplývá, že rozhodnutí správního orgánu je třeba považovat za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, pokud není zřejmé, jakými úvahami se správní orgán řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů nebo při utváření právního závěru, z jakého důvodu správní orgán považoval námitky za liché či mylné, proč nepovažoval za důvodnou právní argumentaci uvedenou v odvolání či proč podřadil daný skutkový stav pod určitou právní normu. O nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů se jedná rovněž tehdy, opomene-li správní orgán na námitku účastníka zcela reagovat, a to i *implicite* (srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64).
24. Lze souhlasit se závěrem žalované, ke kterému dospěla v otázce nemanželského soužití žalobkyně v mužem na území ČR, kdy uvedla, že je jí z úřední činnosti známo, že k prokázání mimomanželského poměru je třeba čtyř očitých svědků konkrétního fyzického aktu, které lze optikou státních orgánů stěžovatelčiny vlasti považovat za „spravedlivé“ muže (resp. ženy, těch však musí být vyšší počet, než pokud by svědkem byl muž). Prizmatem těchto pravidel se jeví jako velmi nepravděpodobné, že by se X státním orgánům podařilo žalobkyni toto nesezdané soužití prokázat, což je navíc podpořeno zjištěním, že nebyl zaznamenán případ vyslychání či sledování X, které se po dlouhodobém pobytu v zahraničí navrátilo do vlasti. Žalovaná však zcela ignorovala další námitku žalobkyně spočívající v tom, že dlouhodobě odmítá nosit náboženskou pokrývku hlavy, tzv. hidžáb a rezignovala na posouzení skutečnosti, zda žalobkyni v zemi původu hrozí vážná újma v kontextu dalších tvrzení žalobkyně, a sice že je osobou bez vyznání a jako žena s vysokoškolským vzděláním, která není vdaná, by mohla v zemi původu čelit komplikacím. Aniž by si žalovaná obstarala jakékoliv podklady, na základě kterých by si mohla učinit reálnou a ucelenou představu o možném negativním jednání vůči žalobkyni odporujícímu Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod, které by mělo příčinu v žalobkyní tvrzeném jednání, přesto dospěla k závěru, že napadené rozhodnutí neodporuje zásadě nenavrácení (*non-refoulement*). Žalovaná vyslovila závěr, že žalobkyni v zemi původu skutečné nebezpečí nehrozí, přestože jej ničím

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

nepodložila a z odůvodnění napadeného rozhodnutí nejsou zřejmé opodstatněné úvahy, které k němu vedly. Žalovaná se nezabývala podstatou námitky, přesvědčivě nevysvětlila, proč nepovažuje argumentaci žalobkyně za lichou a napadené rozhodnutí vystavěla na vlastních neopodstatněných domněnkách. V důsledku toho je napadené rozhodnutí v této části nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

25. Rovněž argumentace, že žalobkyně může odcestovat i do jiné země, kde bude oprávněna pobývat, je irelevantní a odporuje v kontextu zásady *non-refoulement* shora uvedené judikatuře Nejvyššího správního soudu, podle které je nezbytné určit konkrétní zemi, do které má cizinec neoprávněně pobývajícím na území ČR na základě rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států vycestovat, a ve vztahu k takto určené zemi musí správní orgány posuzovat, zda neexistují skutečnosti, které by cizinci bránily ve vycestování, resp. v návratu do této země.
26. Své obavy žalobkyně opírá mimo jiné o dokumenty, které obdržela koncem roku 2023 ze země původu, z nichž plyne, že v X bylo zahájeno vyšetřování žalobkyně pro její náboženské postoje. Žalobkyně neměla tento důkazní materiál k dispozici v době, kdy bylo projednáváno její odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí cizinecké policie, je však přesvědčena, že z tohoto dokumentu vyplývá hrozba omezení osobní svobody a nezákonného stíhání v zemi původu, které může vést až k uložení trestu smrti žalobkyni.
27. Zásada *non-refoulement* přitom, „stanoví závazek České republiky nevystavit žádnou osobu, jež podléhá její jurisdikci, újmě, která by spočívala v ohrožení života či vystavení mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání, a to např. tím, že bude vyhoštěna či v důsledku jiných okolností donucena vycestovat do země, kde by jí taková újma hrozila.“ (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013-46).
28. V dalším řízení bude na žalované, aby se komplexně zabývala otázkou, zda vycestování žalobkyně do X není v rozporu se zásadou *non-refoulement*, a to i ve světle nových skutečností vyplývajících z dokumentu nadepsaného jako „Prohlášení“ Ministerstva spravedlnosti X, které žalobkyně doložila soudu a které žalovaná v době rozhodování k dispozici neměla a tudíž ho bez své viny ani hodnotit nemohla a ze kterého plyne, že podle získaných informací žalobkyně nedodržela požadavek nošení hidžábu v zaměstnání, k čemuž povzbuzovala i své spolupracovnice. Podle tohoto prohlášení žalobkyně dále opustila náboženství islámu a urazila posvátnost islámu, přičemž odpadlictví se trestá smrtí. Žalobkyně byla v dokumentu vyzvána, aby vznesená obvinění co nejdříve vysvětlila. Podle názoru soudu má žalobkyni doložený dokument zásadní vliv na posouzení hrozby skutečného nebezpečí, které má nyní zcela konkrétní obrysy, neboť hrozí vážné nebezpečí, že by žalobkyně mohla být vystavena trestu smrti a existují tak důvodné obavy, že by v souvislosti s nuceným opuštěním území byla žalobkyně vystavena jednání v rozporu s čl. 2 a 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 9. 5. 2024, č. j. 2 Azs 316/2023-47 uvedl, že „pokud je Policii České republiky (resp. jejím útvarům tvořícím jednotlivé správní orgány) svěřena pravomoc vést řízení o uložení povinnosti opustit území členských států, je oprávněna sama posoudit všechny hmotněprávní otázky, na nichž závisí, zda bude vydáno rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států, či nikoliv. Je-li její povinností před vydáním rozhodnutí posoudit, zda vycestování cizince není v rozporu se zásadou *non-refoulement*, musí tomu uzpůsobit své organizační záležitosti tak, aby byla schopna tomuto požadavku po odborné stránce dostát.“ Své závěry žalovaná srozumitelným a přezkoumatelným způsobem odůvodní.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

29. Pro pouze úplnost soud uvádí, že se nelze zbavit povinnosti důkladně zohlednit zásadu *non-refoulement* v rozhodnutí o uložení povinnosti opustit území členských států s odkazem na skutečnost, že vycestování žalobkyně do země původu bylo v rámci azylového řízení posouzeno jako možné, resp. nezakládalo by porušení mezinárodních závazků České republiky.
30. Žalobkyně dále namítala, že dopady napadeného rozhodnutí do jejího soukromého a rodinného života jsou nepřiměřené. Na území ČR pobývá otec žalobkyně, její matka a její dva bratři. Žalobkyně na území ČR žije v trvalém partnerském vztahu s občanem ČR, pobývá zde již řadu let a je zvyklá na západní standardy přístupu k ženám. Žalovaná se podle ní nedostatečně srozumitelně zabývala poměřením veřejného zájmu se zásahem do jejího soukromého a rodinného života
31. Žalovaná odůvodnění napadeného rozhodnutí v otázce přiměřenosti dopadů do sféry žalobkyně nevystavěla výlučně na tezi, že uložení povinnosti opustit území je nejmírnějším opatřením, které lze cizinci podle zákona o pobytu cizinců uložit, v důsledku čehož by bylo v případě žalobkyně takové rozhodnutí bez dalšího přiměřené. Žalovaná k otázce přiměřenosti dopadů napadeného rozhodnutí v jeho odůvodnění uvedla, že žalobkyni nebyl uložen zákaz vstupu na území, že dále souhlasí se závěry cizinecké policie a že neshledala důvody, pro které by na žalobkyni nebylo možné spravedlivě požadovat, aby na přechodnou dobu vycestovala a uvedla svůj pobyt do souladu s právním řádem České republiky. Závěry cizinecké policie v prvostupňovém rozhodnutí však nevycházely z hodnocení skutečné rodinné situace žalobkyně, neboť žalobkyně v řízení před cizineckou policií odmítla vypovídat a své rodinné vazby popsala až v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí cizinecké policie. Žalovaná pak v rámci odvolacího řízení hodnotila ekonomické poměry žalobkyně, její zdravotní stav a uvedla, že žalobkyně neuplatnila konkrétní skutečnosti svědčící o prvcích závislosti mezi ní a rodinnými příslušníky. Pouze na základě těchto okolností dovodila žalovaná, že veřejný zájem státu na tom, aby na jeho území pobývali jen cizinci s platným pobytovým oprávněním, převážil v nyní projednávaném případě nad zájmem žalobkyně na ochraně jejího soukromého a rodinného života. Žalovaná v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedla, že za nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života žalobkyně by považovala např. nenahraditelnou nezbytnost zvláštní péče, kterou by vyžadovala žalobkyně, či naopak skutečnost, že by žalobkyně byl nucena poskytovat zvláštní péči některému členu rodiny.
32. Posouzení přiměřenosti dopadů napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobkyně nepovažuje soud za dostatečné, neboť žalovaná opomněla zhodnotit další kritéria přiměřenosti. Žalovaná podle názoru soudu v rozporu s § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců, resp. čl. 5 návratové směrnice nezohlednila délku pobytu žalobkyně na území ČR a povahu a pevnost rodinných vztahů. Přestože podle judikatury Nejvyššího správního soudu lze v porovnání s institutem správního vyhoštění považovat povinnost opustit území za méně intenzivní zásah do rodinného či soukromého života cizince, stále se o zásah do rodinného či soukromého života může jednat, „*například pokud cizinec pobývá v České republice dlouhodobě, má na území celou rodinu a nemá žádnou jistotu, zda a kdy po opuštění území nabude znovu oprávnění na území pobývat.*“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2017, č. j. 7 Azs 24/2017-29).
33. V dalším řízení bude na žalované, aby zkoumat a řádně posoudit také přiměřenost dopadů rozhodnutí o povinnosti opustit území, přičemž zohlední kvalitu rodinných vazeb žalobkyně a míru jejich narušení v důsledku povinnosti žalobkyně opustit území, jakož i

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

délku jejího pobytu na území ČR. Vyslovené závěry poté přesvědčivě a přezkoumatelně odůvodní.

VI.

Závěr a náklady řízení

34. Z důvodů shora uvedených soud postupoval podle § 78 odst. 1 s.ř.s. a žalobou napadené rozhodnutí bez jednání zrušil pro vady řízení, a to pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů (§ 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s.) a podle § 78 odst. 4 s. ř. s. vyslovil, že se věc vrací žalované k dalšímu řízení. V dalším řízení bude žalovaná vázána právním názorem zdejšího soudu vyjádřeným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
35. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně byla ve věci úspěšná, má proto právo na náhradu účelně vynaložených nákladů řízení. Náklady žalobkyně sestávají z odměny jejího advokáta za dva úkony právní služby po 3 100 Kč (převzetí a příprava zastoupení a sepsání žaloby) podle § 7 bodu 5, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“) dvou paušálních částek po 300 Kč jako náhrad hotových výdajů podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Právní zástupce žalobkyně prokázal, že je plátcem DPH, a proto se částka zvyšuje o hodnotu příslušné daňové sazby. Dále žalobkyni vznikly náklady zaplacením soudního poplatku za žalobu proti rozhodnutí správního orgánu a za návrh na přiznání odkladného účinku, a to ve výši 4 000 Kč. Celková výše nákladů řízení tedy činí částku 12 228 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

Praha 18. března 2025

JUDr. Dana Černá v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje X.